

Dezordine postmodernă

Ne-am obișnuit, în anii din urmă, cu fel de fel de variante ale unor piese clasice, aparținând mai ales lui Shakespeare sau Cehov. Regizorii (cu precădere cei tineri) spulberă mai întâi textul – (re)inventându-l apoi, după propria lor voință, dar păstrându-i, în general, datele principale. Din nevoia de actualizare – spun ei, cel mai adesea. De fapt, din nevoia lor de a se simți moderni, pentru că operele acestea, nu (prea) au nevoie de modificări: au înfruntat timpul, fără a deveni desuete. Totuși, nu de puține ori, remarcăm faptul că astfel de „primeniri” nu strică nimănui. Mai ales că asemenea producții durează o oră și jumătate, maximum două, vreme în care se redă esența într-o formă zglobie – (adesea) inedită, chiar atrăgătoare. Când însă un astfel de spectacol ține către patru ore, nu poți decât să te gândești cu năduf că regizorul ar fi putut să lase opera deja existentă (de câteva veacuri) în pace sau în seama altora și să scrie el una, pentru uz personal. Asemenea gânduri mi-au trecut prin minte, din păcate (chiar) în timpul reprezentației cu *Hothello Latino* (foarte de departe) după Shakespeare, în regia lui Theo Herghelegiu. Și nu pentru că tânăra creatoare n-ar fi avut imaginație. (A dovedit că are prea multă!) Și nici pentru că n-ar fi fost în stare să (re)scrie o piesă. (A demonstrat, cu alte prilejuri, că poate!) Doar că fantezia sa a luat-o razna, alergând la întâmplare prin hățișurile memoriei afective, astfel încât *Othello* a devenit un (simpatic) ghiveci de tip postmodern, care, dacă ar fi durat până-ntr-o oră și jumătate, ar fi putut să ne distreze; așa, însă, mai mult ne-a obosit.

Theo Herghelegiu și-a propus să ne prezinte o telenovelă pe teme shakespeariene. Nimic rău, în definitiv. Mai ales că piesa suportă o asemenea interpretare. Numai că, de aici și până la „avalanșa” de tangouri latino, cântate (pe bandă) și dansate pe măsură de la un cap la altul, la care se adaugă, hodoronc-tronc, câte-o *Zaraza* ori mai știu eu ce bucată muzicală neaoșă, sau interminabilele convorbiri la telefoanele mobile... n-a fost decât un pas. Și Theo s-a grăbit să-l facă! În plus, nu toți actorii erau pregătiți pentru un asemenea travaliu. În agitația permanentă de pe scenă, vocile se pierdeau adesea prin colțuri, deveneau mititele de tot, până nu se mai auzeau deloc. Pe urmă, unii dintre ei au înțeles ce au de făcut (vezi „prestația” excelentă a Innei Andriucă în Iago, pe umerii căreia, de altfel, stă greutatea întregii producții), iar alții, nu – sau nu puteau face față unui asemenea demers (vezi evoluția lui Florin Penișoară, cel care ar fi trebuit să ni-l înfățișeze pe Othello).

Până la urmă, Theo Herghelegiu a creat o lume frenetic dezlănțuită, cu multe momente comice (dar de un comic cam la prima mână, bazat pe tot felul de găselnițe), cu câteva scene profund emoționante (mai ales cele în care apare Desdemona, convingător interpretată de către Nadia Sămărghișan). Ideea regizoarei de a persifla gustul românilor pentru telenovele, dar și de a prezenta, cu mult spirit, chiar stilul nostru (modern) de viață este onorabilă și ar fi putut deveni incitantă. Păcat doar că tocmai ei i-a lipsit detașarea. Imaginația i-a jucat feste, conducând-o spre un spectacol stufos, lipsit de unitate. Începutul, mai ales, mi-a lăsat impresia unei dezordini cumplite. Pe parcurs, lucrurile s-au mai așezat. Reprezentația a devenit mai coerentă, cu mici scene memorabile (mai ales cele conduse de Iago).

În totul, e o montare postmodernă (destul de nefericit) mozaicată, cu burți, cu mici scilpiri, în care excelează momentele coregrafice (enorm de multe, însă). Socotesc că dacă Theo Herghelegiu ar fi avut puterea să se detașeze și să-și privească ironic propria creație, periind-o de toate excesele (prea multă muzică, prea mult dans – chiar dacă excelent executat de către actori; prea multe ședințe, prea multe convorbiri telefonice, prea multe drame, prea multe incidente, prea

Foto: Teatrul Inexistent

Daniel RIZEA, David KOZMA, Inna ANDRIUCĂ și Nadia SĂMĂRGHIȚAN

multă vânzoleală – pe orizontală și pe verticală; prea multe adaosuri la text, din alte piese shakespeareiene ori din propria-i imaginație), ar fi putut fi un spectacol amuzant, ușor de urmărit. Așa, rămâne numai o încercare textualistă vicioasă, hazlie, o joacă la care poate participa oricine, încercând să ghicească din ce piese fac parte micile fragmente adăugate – și priind mai mult sau mai puțin – acțiunii principale, și pe care o poți uita rapid, socotind-o un experiment și atât.

Este remarcabil efortul artiștilor, prezenți tot timpul în scenă, mișcându-se cu agilitate (obosind ușor doar când era vorba de... actorie).

Teatrul „Andrei Mureșanu” din Sfântu Gheorghe – Hothello Latino, după Shakespeare. Adaptarea: Viorel Florean. Regia: Theo Herghelegiu. Costume: Ioana Cristina Gajdó. Coregrafia: Fatma Mahomed. Muzica originală: Zeno Eusebio Apostolache. Cu: Inna Andriucă, Romulus Chiciuc, Sergiu Aliuș, Florin Penișoară, Florin Vidamski, Tiberiu Tudoran, David Kozma, Mirela Bucur Pál, Daniela Rizea, Nadia Sămărghițan, Fatma Mohamed, Mona Codreanu, Camelia Paraschiv, Adrian David. Data premierei: 4 februarie 2004.

Florin PENIȘOARĂ și Nadia SĂMĂRGHIȚAN

Foto: Teatrul Inexistent